AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2020/1875 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2020. május 14.)

az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége (2018. szeptember 11. előtt: Európai Repülésbiztonsági Ügynökség) 2018. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége 2018. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

— tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

— tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság véleményére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0074/2020),

A. mivel a bevételi és kiadási kimutatás [1] szerint az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége (a továbbiakban: az ügynökség) 2018. évi pénzügyi évre szóló végleges költségvetése 197 871 000 EUR volt, ami 2017-hez képest 3,27%-os növekedést jelent; mivel az ügynökség költségvetéséből 36 915 000 EUR az uniós költségvetésből [2], és 102 992 000 EUR díjakból és járulékokból származik;

B. mivel a Számvevőszék az ügynökség 2018. évi pénzügyi évre vonatkozó éves elszámolásáról kiadott éves jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapítja, hogy kellő mértékben megbizonyosodott az ügynökség éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint arról, hogy az annak alapjául szolgáló ügyletek jogszerűek és szabályszerűek;

Költségvetés és pénzgazdálkodás

1. megelégedéssel nyugtázza, hogy a 2018. évi pénzügyi év során folytatott költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések eredményeként a költségvetés végrehajtási aránya 98,31%-os szintet ért el, ami 2017-hez képest 1,02%-os csökkenést jelent; megjegyzi továbbá, hogy a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya 90,26%-os volt, ami 2017-hoz képest 3,49%-os csökkenést jelent;

Teljesítmény

2. megjegyzi, hogy az ügynökség 2017. évi, a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) által végzett ellenőrzését követően az ICAO 2018 júniusában közzétette a rendkívül magas végrehajtási arányt megerősítő eredményeket, amelyek alapján az ügynökség a világ három legjobb légi közlekedési szabályozója közé tartozik;

3. tudomásul veszi, hogy az ügynökség megerősíti a repülésbiztonsági intelligenciával és a repülésbiztonsági teljesítménnyel kapcsolatos funkciókat, és hogy a Data4Safety program fejlesztésén dolgozik, amely kiterjedt adatplatformot és jobb elemzési kapacitást fog biztosítani európai szinten;

4. ösztönzi az ügynökséget, hogy folytassa digitalizációs politikáját;

5. megelégedéssel nyugtázza, hogy az ügynökség forrásokat oszt meg más ügynökségekkel – többek között az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatósággal, az Európai Képzési Alapítvánnyal és az Európai Értékpapír-piaci Hatósággal – az egymást átfedő feladatokra a felmérések, az e-tanulás, a felhőalapú és a LinkedIn szolgáltatások, valamint a környezettel kapcsolatos ismeretterjesztő képzés terén; határozottan arra buzdítja az ügynökséget, hogy továbbra is aktívan törekedjen további és szélesebb körű együttműködésre valamennyi uniós ügynökséggel;

[1] HL C 279., 2018.8.8., 4. o.
[2] HL C 279., 2018.8.8.,54. o.

6. megjegyzi, hogy 2018-ban külső értékelés készült az ügynökség egységes programozási dokumentumának kidolgozásához vezető folyamatról, valamint arról, hogy milyen módon konzultál az ügynökség fő érdekelt feleivel az egységes programozási dokumentum létrehozása során; megjegyzi, hogy az ügynökség jelenleg dolgoz ki cselekvési tervet a potenciálisan fejleszthető területek kezelésére;

7. kiemeli, hogy az ügynökség alapvető szerepet tölt be a repülésbiztonság és a környezetvédelem lehető legmagasabb szintjének biztosításában a gyorsan növekvő légi közlekedési piacon; hangsúlyozza, hogy az (EU) 2018/1139 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([3]) hatálybalépésével 2018 mérföldkő volt az ügynökség számára; elismeri, hogy az ügynökség megnövekedett felelősségi köre és munkaterhelése nem párosult a források arányos növekedésével, ami 2018-ban jelentős kihívást jelentett feladatainak és célkitűzéseinek teljesítése szempontjából, és egyes tevékenységek elhalasztásához vagy prioritásuk megvonásához vezetett; megismétli, hogy a rábízott fontos feladatok elvégzése érdekében az ügynökség számára megfelelő pénzügyi forrásokat és személyzetet kell biztosítani, amely 2018. december 31-én 767 alkalmazottra csökkent (szemben a 2017. évi 771 alkalmazottal);

8. emlékeztet az ügynökségnek a zaj- és CO_2-kibocsátásra vonatkozó intelligens szabványok kidolgozásához való hozzájárulására, valamint a repüléstechnikai termékek, alkatrészek és berendezések környezetvédelmi tanúsításával kapcsolatos felelősségére; úgy véli, hogy további forrásokkal az ügynökség vezető szerepet játszhat a légi közlekedés fenntarthatóságának javítását célzó intézkedések kidolgozásában és végrehajtásában;

9. üdvözli az ügynökség által az egységes európai drónövezet létrehozása érdekében tett jelentős erőfeszítéseket;

10. aggódik amiatt, hogy a légi közlekedés vonzó célpont az informatikai támadások számára, és hogy a szoftverhibák súlyos következményekkel járhatnak; felhívja az ügynökséget, hogy az Európai Légi Közlekedési Kiberbiztonsági Központtal együtt erősítse tovább az európai légi közlekedés digitális ellenálló képességét;

11. aggódik amiatt, hogy a távirányított légijármű-rendszerek közelgő beépítése biztonsági aggályokat vet fel a lakosság körében; felhívja az ügynökséget, hogy nagyobb mértékben vegye figyelembe a hatóságok általános biztonsággal és az elkövetők büntetőeljárás alá vonásával kapcsolatos aggályait;

12. felhívja az ügynökséget annak biztosítására, hogy az Unió a lehető leggyorsabban biztonságos, egységes és könnyen teljesíthető szabályokkal rendelkezzen a drónok kereskedelmi üzemeltetésére vonatkozóan; aggódik amiatt, hogy az ügynökség nem rendelkezik elegendő pénzügyi és emberi erőforrással az új feladat ellátásához;

13. megjegyzi, hogy az ügynökség összesen 2 000 000 EUR-s hiánnyal zárta az évet (700 000 EUR többlet a támogatási tevékenységek kapcsán és 2 700 000 EUR hiány a díjakból és illetékekből finanszírozott tevékenységek kapcsán); megjegyzi, hogy a díjak és illetékek hiánya levonásra kerül a felhalmozott többletből, 54 900 000 EUR-ról 52 200 000 EUR-ra csökkentve azt; megállapítja, hogy a díjakból és illetékekből finanszírozott tevékenységek tekintetében a bevétel 2017-hez képest 1 800 000 EUR-val nőtt, ugyanakkor a személyzeti költségek 3 700 000 EUR-val, az igazgatási költségek 900 000 EUR-val, a működési költségek pedig 2 600 000 EUR-val nőttek; megjegyzi, hogy a támogatásfüggő tevékenységek esetében a támogatás 2 000 000 EUR-val történő növelése elegendő volt az igazgatási költségek 100 000 EUR-val, illetve az operatív kiadások 1 400 000 EUR-val történő növekedésének fedezésére;

14. elismerését fejezi ki az ügynökség hatékonyságának növelése érdekében tett lépésekért, például a Lean Efficiency Agility Program elindításáért és más hatékonysági kezdeményezésekért, amelyek 16 teljes munkaidőben dolgozó főnek megfelelő mértékben csökkentették a munkaterhelést, valamint lehetővé tették az ügynökség számára, hogy álláshelyeket csoportosítson át, és megbirkózzon a megnövekedett munkateherrel és a folyamatban lévő tevékenységekre vonatkozó felülvizsgált minőségi igényekkel; üdvözli továbbá a pénzügyi folyamatok fokozódó digitalizációját, automatizálását és egyszerűsítését, aminek következtében a pénzügyi tranzakciók 86%-át papírmentesen dolgozzák fel;

15. üdvözli, hogy az ügynökség végrehajtotta a Számvevőszék azon ajánlását, hogy biztosítsa a számvitelért felelős tisztviselő függetlenségét, aki immár funkcionális szempontból az ügynökség igazgatótanácsának, igazgatási szempontból pedig az ügynökség ügyvezető igazgatójának tartozik beszámolási kötelezettséggel;

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1139 rendelete (2018. július 4.) a polgári légi közlekedés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról és a 2111/2005/EK, az 1008/2008/EK, a 996/2010/EU, a 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2014/30/EU és a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint az 552/2004/EK és a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 3922/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 212., 2018.8.22., 1. o.).

16. üdvözli, hogy az ügynökség igazgatótanácsa elfogadta a visszaélések bejelentésére vonatkozó iránymutatásokat, és felhívja az ügynökséget, hogy biztosítsa azok végrehajtását; megjegyzi, hogy a Belső Ellenőrzési Szolgálat 2018-ban etikai felülvizsgálatot végzett, amely a magatartási kódex, az etika és a csalás területeire terjedt ki, és az ellenőrzési jelentés tervezete 2019 elejére várható; ezzel összefüggésben megismétli, hogy az összeférhetetlenségekkel szembeni biztosítékokra van szükség;

Személyzeti politika

17. megállapítja, hogy 2018. december 31-én a létszámterv végrehajtása 95,74%-os szintet ért el: az uniós költségvetés értelmében engedélyezett 680 ideiglenes alkalmazotti álláshelyből (2017-ben 678 engedélyezett álláshely) 651-re neveztek ki ideiglenes alkalmazottat; megjegyzi, hogy ezen felül 83 szerződéses alkalmazott és 19 kirendelt nemzeti szakértő dolgozott az ügynökségnél 2018-ban;

18. aggodalommal állapítja meg, hogy 2018-ban a felső vezetők körében (4 férfi és 1 nő) és az igazgatótanácsban (26 férfi és 3 nő) egyenlőtlen volt a nemek aránya;

19. megjegyzi, hogy az ügynökség csatlakozott a „Nők a szállításban” című bizottsági kezdeményezéshez, amelynek célja, hogy minden szinten erősítse a nők foglalkoztatási lehetőségeit; üdvözli, hogy az ügynökség létrehozott egy nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó munkacsoportot, melynek feladata, hogy ajánlásokat tegyen a fennálló jelentős egyensúlyhiány orvoslására;

20. ösztönzi az ügynökséget, hogy dolgozzon ki hosszú távú emberierőforrás-politikai keretet, amely a személyzet munka és magánélet közötti egyensúlyára, az egész életen át tartó pályaorientációra és karrierfejlesztésre, a nemek közötti egyensúlyra, a távmunkára, a megkülönböztetésmentességre, a földrajzi egyensúlyra, valamint a fogyatékossággal élők felvételére és integrációjára irányul;

Közbeszerzés

21. megjegyzi, hogy a Számvevőszék jelentése szerint az ügynökség a Bizottsággal archiválási szolgáltatások kapcsán kötött megállapodás keretében mintegy nyolc hónappal a megállapodás megújítása után irányozta elő a forrásokat; megjegyzi, hogy a költségvetési rendelet értelmében a források lekötését a jogi kötelezettségvállalás hatályba lépése előtt kell rögzíteni; tudomásul veszi az ügynökség válaszát, amely szerint a kötelezettségvállalást a számla kézhezvétele előtt, de a szolgáltatás megkezdése után írták alá, és erre az *a posteriori* (utólag bekövetkezett) eseményre ezért egy kivétel vonatkozik; felszólítja az ügynökséget, hogy a költségvetési kötelezettségvállalást a jogi kötelezettségvállalásba vétel előtt rögzítse;

22. aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék jelentése szerint az ügynökség egy legfeljebb 5 000 000 EUR értékű, adatelemzési szolgáltatásokra irányuló beszerzés esetében úgy döntött, hogy az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* meghirdetett nyílt eljárás nyomán egyetlen beszállítóval köt keretszerződést; megállapítja ugyanakkor, hogy a keretszerződésben foglalt feltételek nem voltak kellően pontosak a tisztességes verseny lehetővé tételéhez, mivel a követelmények a közbeszerzési eljárás idején még nem voltak ismertek; emlékeztet arra, hogy a költségvetési rendelet alkalmazási szabályai értelmében ilyen helyzetben az ajánlatkérő szervnek többszereplős keretszerződést kell kötnie, és a kiválasztott vállalkozók közül versenyeljárással kell meghatározni, kivel kötik meg az egyes adásvételi szerződéseket; tudomásul veszi az ügynökség válaszát, amely szerint egyetlen keretszerződést választott a többszereplős keretszerződés helyett, amely a keretszerződés időtartama alatt a szerződő fél megváltozásához vezetett volna, és súlyos következményekkel járt volna a koherencia és az időben történő teljesítés tekintetében; felhívja az ügynökséget, hogy úgy alakítsa a keretszerződéseket, hogy azok előmozdítsák a tisztességes versenyt és biztosítsák az értékarányosságot;

23. a Számvevőszék jelentése alapján megállapítja, hogy egy másik, az ügynökség fő tevékenységére vonatkozó közbeszerzési eljárás, nevezetesen a tanúsítási feladatok kiszervezése során az ügynökség kizárólag a szolgáltatások minősége alapján ítélte oda a szerződéseket, az ár értékelése nélkül; megállapítja továbbá, hogy az ügynökség emellett egy vállalkozóval úgy kötött szerződést, hogy nem kapott bizonyítékot arra nézve, hogy az adott vállalkozó esetében nem áll fenn kizárást indokoló helyzet; megállapítja, hogy az ügynökség válasza szerint az ügynökség e konkrét tevékenysége nem szerepel a költségvetési rendeletben; megállapítja továbbá, hogy nem állt fenn olyan kockázat, hogy az ügynökség egy támogatásra nem jogosult szolgáltatótól venne igénybe szolgáltatásokat, mivel a kizárási kritériumokra vonatkozó bizonyítékokat a feladatok akkreditálása előtt nyújtották be; felszólítja az ügynökséget annak biztosítására, hogy a szerződéseket csak a kizárási kritériumok ellenőrzése után írják alá;

24. megjegyzi – a mentesítésért felelős hatóságnak a Bizottság által elindított egyes olyan eszközök használatával kapcsolatban tett megjegyzései és észrevételei alapján, amelyek célja a közbeszerzési eljárásokban (e-közbeszerzés) részt vevő harmadik felekkel folytatott elektronikus információcsere egységes megoldásának bevezetése volt –, hogy az ügynökség 2018 januárja óta valamennyi beszállító számára lehetővé teszi a számlák elektronikus úton történő benyújtását; üdvözli továbbá, hogy 2018 végére a számlák több mint 80%-a elektronikus úton érkezett be; megjegyzi azonban, hogy az elektronikus úton kapott számlák feldolgozása és a számlaadatok rögzítése manuálisan történik, mivel ez tekinthető a legésszerűbb megoldásnak;

Az összeférhetetlenség megelőzése és kezelése, valamint az átláthatóság

25. megjegyzi – a mentesítésért felelős hatóságnak az ügynökség pártatlansággal és függetlenséggel, valamint az összeférhetetlenség megelőzésével és enyhítésével kapcsolatos politikájával, illetve az érdekeltségi nyilatkozatok kitöltésének, felülvizsgálatának és frissítésének összes munkatársra való kiterjesztésével kapcsolatban tett megjegyzései és észrevételei alapján –, hogy az ügynökség 2019. május végén megkapta a Belső Ellenőrzési Szolgálatnak az etikáról, a csalás megelőzéséről és az összeférhetetlenségről szóló végleges ellenőrzési jelentését, amely összességében pozitív következtetést tartalmaz az irányítási és kontrollrendszerekre vonatkozóan; megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség cselekvési tervet dolgozott ki a Belső Ellenőrzési Szolgálat ajánlásaira vonatkozóan, és hogy az ügynökség 2020. március végéig tervezi elvégezni az ügynökség személyzetére és fellebbezési tanácsára vonatkozó jelenlegi magatartási kódex felülvizsgálatát, valamint az igazgatótanács tagjaira vonatkozó nyilvános érdekeltségi nyilatkozat folyamatának felülvizsgálatát;

26. megjegyzi, hogy az ügynökség bevételének 62%-a díjakból tevődik össze; tudomásul veszi az ügynökség azon véleményét, hogy az a tény, hogy a kérelmezők díjat fizetnek, nem feltétlenül jelent összeférhetetlenséget;

Belső kontrollok

27. megjegyzi, hogy 2018-ban a Belső Ellenőrzési Szolgálat felülvizsgálta és megerősítette az üzletmenet-folytonosság, az információbiztonság kezelése és az Európai Légiközlekedés-biztonsági Terv terén folyamatban lévő valamennyi fellépés végrehajtását;

28. megállapítja, hogy 2018-ban a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálata ellenőrzési jelentést bocsátott ki „*Strategic Risk Assessment including IT in EASA*” (Stratégiai és informatikai kockázatértékelés az EASA-nál) címmel; megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség cselekvési tervet dolgozott ki egyes potenciálisan fejleszthető területek kezelésére;

29. megjegyzi, hogy a belső ellenőrzési részleg 2018-ban négy ellenőrzési megbízhatósági kötelezettséget teljesített annak értékelésére, hogy betartották-e a vonatkozó rendeleteket, teljesítették-e a folyamat célkitűzéseit, és megfelelően csökkentették-e a főbb kockázatokat; megjegyzi, hogy ez a megbízhatósági szint minden egyes felülvizsgálat során adott volt, és hogy ajánlásokat tettek a kontrollkörnyezet vagy a folyamatok általános hatékonyságának további javítására; tudomásul veszi továbbá, hogy a 2018-ban elvégzett ellenőrzések négy nyomon követése során a fennmaradó kockázatokat jelentős mértékben, elfogadható szintre csökkentették, és a végső intézkedéssel együtt – melynek lezárását 2019 harmadik negyedévére időzítették – a folyamatban lévő valamennyi intézkedést végrehajtották;

30. felszólítja az ügynökséget, hogy összpontosítson kutatásai eredményeinek a nyilvánosság körében történő terjesztésére, és a közösségi médián és más médiaorgánumokon keresztül szólítsa meg a nyilvánosságot;

31. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2020. május 14-i állásfoglalására ([4]).

([4]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0121.